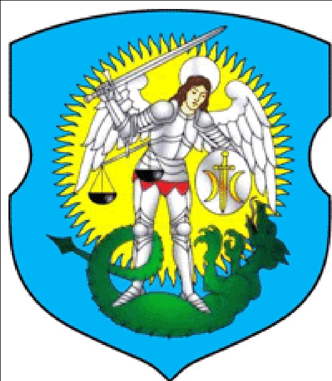

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

№15 (287) ВЕРАСЕНЬ 2020 ГОД

КУЛЬТУРА

ДРУКАВАНАЯ КНІГА ПА-РАНЕЙШАМУ ПАПУЛЯРНАЯ

Сёлета Дзень бібліятэк у Шумілінскім раёне адзначылі 45 бібліятэчных работнікаў.

Прынамсі, да прафесіяналаў далучаецца вялікая колькасць наведвальнікаў – а гэта 9753 дарослыя чытачы і 3218 дзяцей, а таксама ўсе, хто паважае літаратуру і любіць чытаць.

Не, электронныя гаджэты не выцеснілі прывычную друкаваную кнігу, хоць і працуюць у гэтым накірунку. Але многія людзі, як, урэшце, і мы, рэдакцыйныя работнікі, навіны і іншую аператыўную інфармацыю чытаем у электронным выглядзе, а рэальную кнігу разглядаем часта як сродак і магчымасць адпачынку. Каб узяць выданне ў рукі, сесці ў крэсла пасля працоўнага дня ці адкінуцца на канапу і акунуцца ў свет кніжных герояў і падзей.

– Друкаваная кніга па-ранейшаму папулярная, – пацвярджае дырэктар Шумілінскай цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы Вольга Барабанава. – Сёння акрамя дзвюх бібліятэк у райцэнтры, у раёне працуюць яшчэ 15, плюс 3 клубы-бібліятэкі. І ўсе яны запатрабаваныя. Апроч таго, мы вязём і нясём чытачам кнігі на дом. У нас распрацаваны 15 маршрутаў, пяць раз на тыдзень спецыяльны бібліятэчны аўтобус едзе па адным з іх (кожны маршрут уключае 5-6 вёсак). Людзі вельмі чакаюць нас.

Вяскоўцы больш чытаюць зімой – гэта не зусім так. Летам на вёску шмат прыязджае дачнікаў, і яны актыўна карыстаюцца нашай бібліятэкай на колах. Калі прааналізаваць, якой літаратуры народ аддае перавагу, то тут чытаюць усё. Па-ранейшаму папулярная перыёдыка, людзі ідуць у бібліятэкі, каб пагартаць газеты (найбольш запатрабаваныя «Герой працы», «Віцебскія весці», СБ, «Аргументы і факты», «Камсамольская праўда»), запісаць на абанемент часопісы (такія як «Сваты», «Сваты на пенсіі», «Однако жизнь», «1000 советов», «Здравушка», «Хозяин», іншыя). У чытачоў сталага ўзросту асаблівая цяга назіраецца да класічных літаратурных твораў.

Чалавек, які з маладосці прывык чытаць, ужо ніколі не зможа без кнігі – гэта духоўны голад. І вядома, работнікі бібліятэк ідуць і нясуць людзям кнігі.

Аднак пастаяннаму чытачу бібліятэка цікава навінкамі. Як часта ўдаецца папаўняць фонд? Якія сродкі выдзяляюцца на гэтыя мэты?

На сённяшні дзень перыядычныя выданні выпісваюцца рэгулярна, трацім на гэта не менш за 1400 рублёў у месяц. Падпіска на бягучы верасень абышлася, напрыклад, у 1666 рублёў. А гадавая падпіска на перыёдыку для ўсёй цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы абыходзіцца бюджэту ў 120 тыс. рублёў. Што датычыць кніг, то зараз змянілася сістэма закупак, у сувязі са стварэннем цэнтра па забеспячэнні дзейнасці бюджэтных арганізацый раёна яна стала больш складанай, і шлях кнігі ад выдавецтва (з якімі мы цяпер не можам працаваць напрамую) да чытача павялічыўся.

Час вымушае бібліятэку не толькі адкрываць дзверы чытачу, але і самой быць мабільнай, ісці насустрач, прапаноўваць новыя формы работы.

Менавіта таму на ўсіх раённых святах бібліятэкі прысутнічаюць на сваімі выставамі, конкурсамі, віктарынамі. Традыцыйнымі сталі бібліятэчныя мерапрыемствы на свежым паветры. Раённая бібліятэка, напрыклад, ладзіць выставы і розныя фэсты ў скверы, што прылягае да яе, бібліятэкар з Башнёў Ала Сафончык праводзіць з дзецьмі экалагічныя бібліяпадарожжы, у Кардоне папулярнасцю карыстаецца «Бібліятэка пад парасонам», якую летам арганізоўвае Наталля Маліноўская, бібліятэкар з Мішневіч Людміла Тарасава ўжо некалькі год запар збірае пад крылом бібліятэкі аматараў тэатральнай творчасці. Народная літаратурна-музычная гасцёўня «Крыніца», якая пад кіраўніцтвам Людмілы Грыгор'евай працуе пры раённай бібліятэцы, распрацавала і такую форму работы як віншаванне на даму – з днём нараджэння, з юбілеем, з іншай нагодай. Удзельнікі гасцёўні падрыхтавалі віншавальную праграму і з песнямі, з гармонікам (па жаданні і з перасоўнай бібліятэчкай) едуць да віноўнікаў урачыстасцей.

Відавочна, што ў бібліятэчнай сістэме раёна працуе шмат таленавітых, творчых і крэатыўных людзей, якія ведаюць у раёне і не толькі.

І гэта пацвярджаюць факты новых перамог. Так, у гэтым годзе народная літаратурна-музычная гасцёўня «Крыніца» стала лаўрэатам

Алесь Прыбярэжны

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

АДУКАЦЫЯ

НАШЫ МЕДАЛІСТЫ

У Шуміліне адбыўся прыём выпускнікоў, якія скончылі школу з залатым медалём, і іх бацькоў.

Нагадаем, што сёлета атэстат асаблівага ўзору і залаты медаль атрымалі дзевяць выпускнікоў – Лапавухава Дар'я і Воранаў Віталь з раённай гімназіі-інтэрната, Кузьмянок Аляксандра, Лабачоў Аляксандр, Сафонаў Данііл, Трафімава Валерыя і Філімовіч Арына з Шумілінскай СШ №1, Фядура Антон і Рымша Ульяна з Обальскай СШ.

Сёлетнія медалісты паказалі годныя вынікі на цэнтралізаваным тэсціраванні і сталі студэнтамі прэстыжных устаноў адукацыі краіны – Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (філалагічны факультэт), Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта інфарматыкі і радыёэлектронікі (факультэт камп'ютарнага праектавання), Беларускага дзяржаўнага тэхналагічнага ўніверсітэта (факультэт тэхналогіі арганічных рэчываў), Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта (факультэт энергетычнага будаўніцтва), Віцебскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта (лячэбны факультэт), Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П. М. Машэрава (філалагічны факультэт), Беларускага дзяржаўнага медыцынскага каледжа (фармацыя)

Адкрываючы традыцыйную сустрэчу і вітаючы выпускнікоў, старшыня раённага Савета дэпутатаў Ірына Новікава адзначыла, што «залаты медаль – гэта не толькі пацвярджэнне вашай паспяховасці, працавітасці, залаты медаль – гэта ў вашым жыцці першы вышэйшы знак дзяржаўнага і грамадскага прызнання».

Ірына Мікалаеўна адзначыла, што да поспеху вучняў прыклалі вялікія намаганні настаўнікі, якія змаглі даць веды, з пачатковай школы матываваць інтарэс да атрымання ведаў, сваю падтрымку, любоў на шляху ведаў далі бацькі, якія былі заўсёды побач. Будзьце заўжды ўдзячныя сваім настаўнікам і бацькам за гэта, сказала яна.

Ірына Новікава адзначыла, што сёлета дасягнуты самы высокі вынік за ўсю гісторыю сістэмы адукацыі раёна, калі 73 працэнты ад усіх выпускнікоў (а іх сёлета было 100) сталі студэнтамі вышэйшых навучальных устаноў, 59 паступілі на бюджэтную форму навучання. Гэта лепшы доказ таго, што ў нашым звычайным сельскім раёне, у нашых школах створаны ўсе ўмовы каб атрымаць добрыя веды і паспяхова іх рэалізаваць.

Са словамі ў адказ выступілі медалістка Ульяна Рымша і Таццяна Лапавухава, маці выпускніцы Дар'і Лапавухавай. Яны выказалі ўдзячнасць педагогам, якія працавалі на поспех вучняў, дапамагалі атрымліваць веды, выхоўвалі ў іх працавітасць, цікаўнасць да вучобы.

Пасля ўзнагароджання за чаяваннем адбылася шчырая размова, у якой бралі ўдзел Ірына Новікава, намеснік старшыні райвыканкама Ірына Шалахава, выпускнікі і бацькі. Ірына Новікава расказала пра планы далейшага развіцця ўстаноў адукацыі Шуміліна і Обалі, падрыхтоўку райцэнтра да «Дажынак». Ірына Мікалаеўна запрасіла выпускнікоў вяртацца ў родны раён, дзе яны змогуць знайсці работу па любых спецыяльнасцях. Свае пажаданні па арганізацыі навучальнага працэсу ў школе, стварэнні ўмоў для работы, адпачынку і жыцця моладзі выказалі выпускнікі.

Ужо праз некалькі дзён былыя выпускнікі раз'едуцца па сваіх універсітэтах.

Алесь Прыбярэжны

“ШКОЛА МІРУ”

ЮНЫЯ ПАСЛАНЦЫ МІРУ

Днямі на Шумілінчшчыне адбыўся злёт юных пасланнікаў міру. На гэты раз ганаровы статус «Школы міру» атрымала Обальская сярэдняя школа.

Шматлікіх гасцей з Віцебска, Наваполацка, Гарадка, Дуброўна гасцінна сустракалі ў раённай гімназіі і Обальскай СШ.

У вобласці сёння працуюць пяць «Школ міру». Першай стала СШ № 1 Гарадка, якая адкрылася ў 75-ю гадавіну вызвалення ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў Гарадоцкага раёна. Дзейнічаюць атрады юных міратворцаў у СШ № 28 і гімназіі № 5 Віцебска, Наваполацкай СШ № 2, Асінторфскай школе Дубровенскага раёна.

Напярэдадні Міжнароднага дня міру гэты ганаровы статус атрымала і Обальская сярэдняя школа імя Героя Савецкага Саюза Зінаіды Партновай. Павіншаваць юных міратворцаў прыбылі кіраўніцтва раёна, начальнік галоўнага ўпраўлення па адукацыі аблвыканкама Дзмітрый Хома, дэпутат абласнога Савета дэпутатаў Аляксандр Капшуль, прадстаўнікі грамадскіх арганізацый і духавенства.

Вітаючы ўдзельнікаў злёту, старшыня Шумілінскага раённага Савета дэпутатаў Ірына Новікава заклікала іх быць сапраўднымі грамадзянамі сваёй краіны, добрымі і міралюбівымі.

Уладзімір Сяргеевіч заўважыў, што Шумілінчшчына славіцца традыцыямі міратворчасці яшчэ з тых часоў, калі раённую арганізацыю ўзначальвала Галіна Гаўрылаўна Пеніна.

– Самае галоўнае – гэта мір у краіне, мір на планеце. Калі я чую, што недзе на зямлі ідзе вайна, мне становіцца страшна. Я хачу, каб людзі жылі ў згодзе, – кажа юны міратворац, шасцікласніца Вікторыя Ляўшова.

25 хлопчыкаў і дзяўчынак Обальскай школы сказалі клятву пасланнікаў міру. Абяцалі быць адданымі сваёй Радзіме, берагчы і абараняць яе, шанаваць памяць тых, хто аддаў сваё жыццё ў імя міру.

Дырэктар адзначыла, што ганаровы статус школы дасць старт новым патрыятычным праектам і карысным кантактам. – Наша школа з гонарам носіць імя Героя Савецкага Саюза Зінаіды Партновай – легендарнага члена Обальскай падпольнай камсамольскай арганізацыі «Юныя мсціўцы», – сказала дырэктар установы Іна Чарнічэнка. – Упэўнена, што кожны вучань ведае, як у гады вайны тагачасныя. Не сумняваюся, што іх гераізм і бясстрашша натхняюць сучасных дзяцей, робяць іх сапраўднымі патрыётамі сваёй краіны.

Павіншаваць юных пасланнікаў міру прыехаў міратворца 103-й асобнай гвардзейскай паветрана-дэсантнай брыгады горада Віцебска Яраслаў Міндзюль.

Далей былі канцэрт, працавалі шматлікія майстар-класы, ладзіліся экскурсіі ў музей Обальскага падполля, Свята-Ануфрыеўскі храм.

Алесь Шумскі

БУДАЎНІЦТВА

САКРЭТ ПОСПЕХУ

Сінтэз будаўніцтва і вытворчасці: у чым сакрэт поспеху Шумілінскай ПМК-70?

Усё, што было пабудавана і рэканструявана ў Шумілінскім раёне за апошнія восем гадоў, – справа рук прафесіяналаў КУСП «Шумілінская ПМК-70», прадпрыемства, які стаў у гэтым годзе лепшым сярод будаўнічых арганізацый Віцебшчыны і занесенае на абласную Дошку гонару.

Жылыя дамы, фізкультурна-аздараўленчы цэнтр, будынак райвыканкама і РАУС, цэнтр культуры, СШ №1, дзіцячая школа мастацтваў – райцэнтр разросся, абзавёўся новымі жылымі кварталамі, змяніўся, папрыгажэў. «Нашы будавалі», – з гонарам кажуць жыхары гарпасёлка, калі ў іх пытаюцца, адкуль у Шуміліна з'явіўся такі прыгожы дом.

Адно з лепшых будаўнічых прадпрыемстваў вобласці, якое ў наступным годзе адсвяткуе чвэрць стагоддзя плённай працы, не спыняўся ў перыяд пандэміі. Будаўнічыя работы працягваліся, а значыць, працягваў расці і бюджэт прадпрыемства: тэмп росту выручкі за першае паўгоддзе склаў 112,7%, чысты прыбытак саставіў 260 тыс. рублёў. ПМК-70 застаецца ў ліку фінансава стабільных. Напрыклад, сярэдні заробак за першае паўгоддзе 2020 га – больш 960 рублёў, а за чэрвень – парадку 1070 руб.

Пошук заказаў, рынкаў збыту, удасканаленне тэхналогій – усё гэта дзейнічае ў адзіным звязку і дазваляе прадпрыемству не проста заставацца на плаву, а выходзіць у лідэры.

Акрамя асноўнага напрамкі – будаўніча-мантажных работ, ПМК-70 займаецца дрэваапрацоўкай, выпускам экспартаарыентаванай прадукцыі. Педантычныя немцы высока ацанілі зробленыя ў Шуміліна будаўнічыя паддоны. Гэта вытворчасць дапамагло паменшыць адходы дрэваапрацоўчага цэха, так што выгада атрымліваецца адчувальная, распавёў старшы майстар Мікалай Ушал.

Нягледзячы на даволі вялікую канкурэнцыю, у тым ліку і ў раёне, прадпрыемства не перастае нарошчваць тэмпы і аб'ёмы вытворчасці паліўных брыкетаў з пілавіння. Рэнтабельнасць ад іх рэалізацыі можа дасягаць 40%.

Ніводная трэска на прадпрыемстве не выкідваецца: некандыцыя ідзе ў топку сваіх трох сушылак, а дранка - у кацельні жылкамгаса, прычым не толькі Шумілінскага, але і Гарадоцкага раёнаў.

Дырэктар Шумілінскай ПМК-70 Аляксей Крыўко, у падпарадкаванні якога звыш 360 чалавек, даражыць кожным спецыялістам.

– Мы навучым будаваць, займацца дрэваапрацоўкай, але прымусіць кагосьці палюбіць сваю працу не можам, – лічыць кіраўнік. – У чалавеку павінна гарэць жаданне працаваць, а чым яго распаліць і падтрымаць, мы дакладна знойдзем.

мовай лічбаў

Шумілінская ПМК-70 заснавана ў 1996 годзе, асноўная сфера дзейнасці - будаўніцтва. У 2019-м было створана 15 новых працоўных месцаў, усяго на прадпрыемстве працуюць 362 чалавекі. Тэмп росту экспарту за I паўгоддзе 2020 га – 113,7%

vitvesti.by
Пераклад з расейскай рэдактара

ЛЯСНАЯ ГАСПАДАРКА

ЯК ВЫРОШЧВАЮЦЬ ЛЕС У ШУМІЛІНСКІМ РАЁНЕ

Што з сябе ўяўляе праца па вырошчванні лесу, даведалася карэспандэнт "ВВ", правёўшы дзень у ролі галоўнага ляснічага Шумілінскага лягсасу.

Тонкасці прафесіі

Дзень галоўнага ляснічага Дзмітрыя Падляшчук пачынаецца рана. Дзмітрый Леанідавіч – віцяблянін, таму каб трапіць у час на працу, трэба выязджаць загадзя, хвілін за 40. На дарозе мы пагаварылі аб Шумілінскім лягсасе і пра тое, што ўваходзіць у службовыя абавязкі.

– Асноўная задача – гэта вырасціць лес правільна, па ўсіх параметрах. Перапрацоўка драўніны ўжо другасная. Таксама галоўны ляснічы павінен ведаць усе нюансы прафесіі, дзе-то падказаць, дзе-то накіраваць, – распавёў Дзмітрый Падляшчук.

Шумілінскі лягсас ўключае ў сябе шэсць лясніцтваў, дом паляўнічага, лясной гадавальнік, а таксама цэх па перапрацоўцы драўніны. Спраў у галоўнага ляснічага шмат.

У 7.15 мы ўжо на месцы. Ад стаянкі да будынка Шумілінскага лягсаса цягнуцца людзі, усе вітаюцца.

Пасля традыцыйнай планёркі пару гадзін праца ў кабінеце. У поўнай меры пабыць у крэсле галоўнага ляснічага ў мяне не атрымалася – маіх ведаў і навыкаў відавочна не хапае для такой пасады. Палову тэрмінаў, якія прамаўлялі супрацоўнікі, прыходзячы ў кабінет, я не ведала, хоць старалася прачытаць як мага больш аб лясным гаспадарцы. Мне заставалася толькі моўчкі піць каву, ласкава прадстаўленае Дзмітрыем Падляшчук, і спрабаваць зразумець, што адбываецца і пра што яны гавораць. Крыху пазней мяне пасвяцілі ў курс справы, і я крыху лепш стала ва ўсім разбірацца.

Чаму дрэвы сталі вялікімі

Дарогі, якія вядуць да лясніцтвам, розныя. Недзе можна без праблем праехаць на машыне, дзесьці зрабіць гэта цяжэй. У некаторыя лесу дабіраюцца толькі пешшу.

Перад намі ехалі ляснічы Обальскага лясніцтва Аляксандр Габец, яго памочнік і майстар лесу. Дарога была няпростая, машына засела ў гразі. Аднак гэтае пытанне хутка знялі з парадку дня.

І вось мы на месцы. Ідучы па лесе, разумееш, чаму трэба абуваць боты. Мы прабіраліся па сцежцы скрозь крапіву.

Галоўны ляснічы павінен ведаць, па якіх крытэрах трэба ацэньваць дрэвы - іх рост, знешні выгляд, паяднацца, колькасць. Мая ацэнка складалася ў словах: «Прыгожыя. І даволі высокія ». З першым сцвярджэннем ніхто і не спрачаўся, а з нагоды другога мне паведамілі, што раней тут было поле сельскагаспадарчага карыстання. Мабыць, у глебе засталіся ўгнаенні, якія дапамаглі дрэвам вырасці гэтак хутка.

Прахадная рубка

Наступны пункт прызначэння – Мікалаеўскае лясніцтва. Мы заехалі за памочнікам ляснічага Сяргеем Сафончыкам, пагутарылі з майстрам лесу Дзянісам Маруцька і паехалі глядзець, як праходзіць рубка догляду лесу. Аказалася, для таго, каб даць развіцца мацнейшаму дрэвастою, дрэвы праходзяць чатыры рубкі. Тая, на якую мы ехалі, была перадапошняй, яе называюць яшчэ прахадной.

Па шляху галоўны ляснічы спытаў у памочніка ляснічага пра колькасць матылькоў і змей у гэтым годзе. Высветлілася, што Сяргей Сафончык калекцыянуе матылькоў, захапляецца фатаграфіяй і падарожнічае на матацыкле. Так ён ездзіў у Казахстан.

Я асабіста пабойваюся змей. Вядома, прыгажосць гадзюкі на фотаздымках памочніка ляснічага я ацаніла, але ўжывую яе ўбачыць не хацелася. Таму 500 метраў па лясным масіве, якія мы прайшлі туды і назад, старалася не адставаць і максімальна засяроджана глядзела пад ногі.

Даведаліся план працы лесарубаў і ацанілі ужо зробленае, на чым задачы на дзень скончыліся, мы вярнуліся ў будынак лягсаса.

Вяртаючыся ў Віцебск, я ўжо па-іншаму ўспрымала віды за акном. Усвядоміўшы, колькі сіл затрачваецца на тое, каб лясы былі такімі прыгожымі і здаровымі, я сапраўды буду яшчэ больш беражліва да іх ставіцца. Зразумела, да галоўнага ляснічага мне далёка, застаецца толькі сказаць дзякуй усім супрацоўнікам лясной гаспадаркі за іх працу.

vitvesti.by
Пераклад з расейскай рэдактара

ЗДАРЭННІ, КРЫМІНАЛ

АВАРЫЯ

У Шуміліне па вуліцы Кароткіна віцяблянка на легкавіку «Лада» учыніла аварыю.

Віцяблянка, якая ехала на аўтамабілі «Лада» па вул. Кароткіна ў райцэнтры, не разлічыла адлегласць і наехала на аўтамабіль «Хундай», што стаяў на абочыне.

Абедзве машыны пашкоджаны. Віноўніца ДТЗ з'ехала з месца здарэння, але супрацоўнікі ДАІ хутка ўстанавілі яе месцазнаходжанне.

Парушальніцы пагражае штраф або пазбаўленне правоў кіравання транспартнымі сродкамі да двух гадоў.

ПАПЛАЦІЎСЯ ЗА ДАВЕРЛІВАСЦЬ

У жыхара Обалі ўзламалі старонку «Укантакце» і знялі грошы з банкаўскай карткі.

Як высветлілася, кібер-злачынства мела месца з-за празмернай даверлівасці пацярпелага.

Невядомая асоба ўзламала старонку мужчыны «УКантакце» і ад імя сябра абальчаніна папрасіла пазычыць грошы. Мужчына «ўвайшоў у сітуацыю сябра», вырашыў дапамагчы і напісаў нумар сваёй банкаўскай карткі, з якой неўзабаве было знята 260 рублёў.

Толькі потым высветлілася, што сябар ніякія грошы не прасіў, а імі пакарыстаўся невядома хто. Па дадзеным факце ўзбуджана крымінальная справа.

Чалавеку, які зняў грошы з чужой банкаўскай карткі, пагражае пазбаўленне волі да трох гадоў.

У ЖЫХАРА УЛЫ ВЫЦЯГНУЛІ РАСЕЙСКІЯ ГРОШЫ

У жыхара Улы выцягнулі расейскія грошы.

Жыхар Улы звярнуўся ў РАУС з той нагоды, што з яго партаманета ўкралі 20 тысяч рублёў Расійскай Федэрацыі.

Як высветлілася, падчас крадзяжу нецвярозы заяўнік заснуў на чыгуначным вакзале. Урон ад крадзяжу склаў 679 рублёў.

Па дадзеным факце супрацоўнікі райаддзела Следчага камітэта ўзбудзілі крымінальную справу. Злачынца вышукваецца.

Сяржук Крупскі паводле матэрыялаў МНС і УУС

АДУКАЦЫЯ

ВЫПУСКНІКІ ВЫБІРАЮЦЬ ВНУ

Мікіціхінская сярэдняя школа Шумілінскага раёна, нягледзячы на невялікую колькасць выпускнікоў папярэдняга навучальнага года, можа ганарыцца іх 100-працэнтным паступленнем у вышэйшыя ўстановы адукацыі.

Для сельскіх дзяцей гэта лепшы паказчык за апошнія пяць гадоў. Як распавяла дырэктар школы Вольга Асташонак, дзяўчаты і юнакі выбралі розныя напрамкі: медыцына, ветэрынарыя, педагогіка, тэхналагічны профіль. Пяцёра аддалі перавагу віцебскія ВНУ, а адна студэнтка навучаецца ў Гомелі.

Акрамя поспехаў у акадэмічных дысцыплінах, вучні школы паказваюць высокія вынікі ў спорце. У раёне яны ўжо на працягу 10 гадоў першыя ў спартакіядзе сярод сельскіх школ. Вольга Асташонак лічыць, што педагогам па плячы і далей рыхтаваць такіх жа здольных рабят, і высокую планку калектыў мае намер падтрымліваць.

vitvesti.by
Пераклад з расейскай рэдактара

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце бясплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Світанак", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўлены грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ШТО ВЫВЕЛА СОТНІ ТЫСЯЧ БЕЛАРУСАЎ НА ПЛОШЧЫ?

Паводле афіцыйнай версіі, неаднаразова агучанай адзіным палітыкам (АП), — замежныя лялькаводы. Бо ўнутраных прычын для гэтага ў дзяржаве для народа няма і быць не можа. Прынамсі, асабіста ён іх не заўважыў.

Але калі прызнаць, што такое тлумачэнне ўтрымлівае хоць бы драбніцу ісціны, то ўсіх дзяржаўных прапагандыстаў неабходна тэрмінова звальняць за прафнепрыдатнасць.

Звернемся да бюлетэня «Рэспубліка Беларусь у люстэрку сацыялогіі» за 2018 год, падрыхтаванага спецыялістамі Інфармацыйна-аналітычнага цэнтра (ІАЦ) пры АП. Салідны дакумент салідных людзей. У мяне няма падставаў яму не давяраць.

Цытую: «На сучасным этапе ў кожнага жыхара краіны ёсць магчымасць аператыўна атрымліваць звесткі пра сітуацыю ў краіне і за мяжой у зручнай для яго форме: на 1 лістапада 2018 года ў краіне дзейнічаюць 9 інфармацыйных агенцтваў, выдаюцца 746 газет і 860 часопісаў, транслююцца дзясяткі тэлеканалаў, ажыццяўляюць вяшчанне 176 радыёпраграм. Шырока прадстаўлены і вэб-сайты, якія публікуюць актуальныя навіны і забаўляльны кантэнт».

Колькасць газет уражвае. Але не будзем цешыць сябе. Не ўсё золата, што блішчыць, і не ўсё карыстаецца попытам, што надрукавана на газетнай паперы. У першай дзясятцы няма ні аднаго незалежнага выдання. А замыкае ТОП-10 газета «Звязда», чыя аўдыторыя (2%) не перавышае хібнасці вымярэння. Што ж тады казаць пра ўплывовасць выданняў, якія ў першую дзясятку не трапілі.

Ад друкаваных выданняў пяройдзем да тэлебачання, якое згодна з прызнаннем сацыёлагаў ІАЦ, «па-ранейшаму застаецца для беларускіх грамадзян галоўнай крыніцай інфармацыі пра падзеі ў рэспубліцы і свеце».

Аднак паводле папулярнасці і ўзроўню даверу, як і ў выпадку з газетамі, тэлеканалы «Белсат» і «Еўраньюс» вядучым дзяржаўным каналам — не супернікі.

Інтэрнэт, безумоўна, апісаную вышэй карціну «змазвае». Праз два-тры гады ён стане для большасці беларусаў галоўнай крыніцай інфармацыі пра падзеі ў краіне і свеце. Стане, але пакуль яшчэ не стаў.

Дык чаму ж лялькаводы з-за мяжы аказаліся настолькі эфектыўнымі пры рэалізацыі сваіх злачынных планаў? А дзе была пры гэтым ідэалагічная вертыкаль?

Выбары і сяржанты

Праўда, як любіць паўтараць палітолаг Станіслаў Бялкоўскі, — гэта версія, якая найбольш задавальняе. У вершнікаў — свая праўда, у пяхоты — свая.

Так, згодна з версіяй кіраўнікоў палатаў беларускага парламента Наталлі Качанавай і Уладзіміра Андрэйчанкі, якой яны падзяліліся са старшынямі парламентаў дзяржаў — чальцоў Еўрасаюза, выбары 9 жніўня прайшлі ў адпаведнасці з Канстытуцыяй і законамі РБ.

Наконт колькасці грамадзян, якія рэальна падтрымалі дзеючы курс, у грамадстве ідуць гарачыя спрэчкі. Але, павінен прызнацца, яны мяне мала цікавяць. І тут спатрэбіцца тлумачэнне.

Галасы лічаць на выбарах. Аднак дзе тыя шчаслівчыкі, якія здолелі прыняць удзел у беларускіх выбарах пасля 1996 года? Выбары — гэта ў першую чаргу сумленны падлік галоў. Безумоўна, да такога падліку яны не зводзяцца, але калі сумленны падлік не забяспечаны, то пра якія выбары гаворка?

Каб выпадкова дарэмна не пакрыўдзіць людзей годных, з якіх і камплектуюцца ў Беларусі ўчастковыя выбарчыя камісіі (УВК), я — з дапамогай пісьменніка Габрыэля Маркеса — перанясуся ў Калумбію: «Выбары прайшлі спакойна. У нядзелю, у восем гадзін раніцы, на плошчы была ўстаноўлена драўляная скрыня пад аховай шасці салдат. Галасаванне было цалкам свабодным, у чым Аўрэліяна мог пераканацца сам — амаль увесь дзень ён прастаяў побач з цесцем і сачыў, каб ніхто не прагаласаваў больш за адзін раз. У чатыры гадзіны дня барабанны дроб абвясціў пра канец галасавання, і дон Апалінар Маскотэ апячатаў скрыню ярлыком са сваім подпісам. Увечары, седзячы за партыяй у даміно з Аўрэліяна, ён загадаў сяржанту сарваць ярлык і падлічыць галасы. Ружовых паперак было амаль столькі ж, колькі блакітных, але сяржант пакінуў толькі дзесяць ружовых і папоўніў нястачу блакітнымі. Потым скрыню апячаталі новым ярлыком, а на наступны дзень, ледзь развіднела, адвезлі ў галоўны горад правінцыі» («Сто гадоў адзіноты»).

Беларусь, наколькі мне вядома, знаходзіцца не ў Лацінскай Амерыцы, а ў геаграфічным цэнтры Еўропы. Ці азначае гэта, што мясцовыя сяржанты пазбаўленыя магчымасці ўплываць на падлік галасоў?

Каб знайсці правільны адказ, звернемся да статыстыкі фарміравання УВК. Паводле інфармацыі Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў, да 24 чэрвеня было сфарміравана 5 723 участковых выбаркамаў, у склад якіх увайшлі 63 347 чалавек. З 539 прадстаўнікоў апазіцыйных партый у камісіі ўключылі ўсяго шэсць.

Далей працягваць?

Паміж Богам і Д'яблам

Праўда, як любіць паўтараць палітолаг Станіслаў Бялкоўскі, — гэта версія, якая найбольш задавальняе. Прыведзеная вышэй статыстыка фарміравання УВК многіх у Беларусі задавальняе, і найперш задавальняе яна службоўцаў, што чэрпаюць свае даходы з бюджэтнай кармушкі.

Пазнаць гэтых людзей нескладана. Гэта яны сёння гучней за ўсіх крычаць наконт неабходнасці захавання законаў і палохаюць абывацеляў каляровымі рэвалюцыямі і танкамі NATO, што нібыта вось-вось гатовыя рушыць на Гродна.

Але не перавяліся яшчэ людзі, якія спрабуюць вярнуць праўдзе яе першапачатковую ўніверсальную прыроду. Прапаную прыслухацца да словаў архіепіскапа Гродзенскага Арцемія (Кішчанкі): «…нельга гуляцца з Праўдай, перакручваць яе на карысць палітычнай мэтазгоднасці. Таму што Праўда — гэта той каштоўнасны феномен і сэнсавая катэгорыя, за якой стаіць — БОГ! І калі Праўда бярэцца ў двукоссі і лёгкім рухам рукі ператвараецца ў хлусню, то зневажаецца Той, Хто — Бацька Праўды! І на арэну выходзіць іншы бацька. Бацька хлусні. Якога, як мы ведаем з Божага слова, завуць — Д'ябал. І яшчэ мы пра яго ведаем, што "Ён быў чалавеказабойцам ад пачатку" (Евангелле ад Іаана 8, 44)».

Рэакцыя з боку АП на такі погляд на праўду не прымусіла сябе доўга чакаць: «Мяне здзіўляе пазіцыя нашых канфесій. Дарагія мае святары, пастлейце ды займіцеся сваёй справай. У храмы людзі павінны прыходзіць маліцца! Цэрквы, касцёлы — не для палітыкі. Туды людзі душой павінны прыходзіць, як гэта было заўсёды».

АП перакананы, што святары пайшлі за адшчапенцамі. Галоўнаму спецыялісту па падзеле беларусаў на чыстых і нячыстых, зразумела, лепш бачна. Для тых жа, хто яшчэ не ведае, спатрэбіцца тлумачэнне: адшчапенцы, разам з пацукамі і уркамі — гэта новая генерацыя грамадзян рэспублікі-партызанкі, што на ўсю моц праявіла сябе падчас электаральнай кампаніі.

У іх шэрагі бліжэйшым часам залічаць і святароў, якія адмовіліся «пасталейць». Царква ў Беларусі адасобленая ад дзяржавы, але яна не аддзеленая ад жыцця. У гэтым праблема…

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

ІНАЎГУРАЦЫЯ

ПАТАЕМНАЯ ІНАЎГУРАЦЫЯ І «ПРЭЗІДЭНТ — ЦІХАР»

Зранку 23 верасня сталіца Беларусі аказалася спустошанай. Спачатку людзі паведамілі, што да Палацу Незалежнасці — рэзідэнцыі Лукашэнкі, прывезлі роту ганаровай варты. Потым цэнтральныя транспартныя артэрыі Мінска перакрылі ўвогуле.

Відавочна, гэтак рыхтаваліся да «патаемнай інаўгурацыі» Лукашэнкі. Па законе інаўгурацыя павінна прайсці не пазней чым праз два месяцы пасля абвяшчэння вынікаў выбараў. Дзейныя паўнамоцтвы ў Лукашэнкі сканчаюцца 5 лістапада.

Аднак насамрэч гэтая працэдура — інаўгурацыя, — такая ж бессэнсоўная, як і паказальная. Бессэнсоўная — таму што не мае ніякай юрыдычнай моцы, бо парушаная працэдура яе правядзення.

І парушыў яе сам Лукашэнка, які любіць змяняць усё і ўся, дэманструючы сваю ўладу. Яшчэ даўным-даўно ён скасаваў Вышэйшы Гаспадарчы суд, з-за чаго, па вялікім рахунку, трэба мяняць Канстытуцыю, бо згадка пра неіснуючую структуру там засталася. Засталася яна і ў працэдуры інаўгурацыі.

Згодна заканадаўству, «прэзідэнт уступае на пасаду пасля прынясення прысягі… Прысяга прыносіцца ва ўрачыстай абстаноўцы ў прысутнасці дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў і членаў Савета Рэспублікі, суддзяў Канстытуцыйнага, Вярхоўнага і Вышэйшага Гаспадарчага судоў не пазней двух месяцаў з дня выбрання прэзідэнта. З моманту прынясення прысягі нававыбраным прэзідэнтам паўнамоцтвы папярэдняга прэзідэнта спыняюцца».

Такім чынам, прадстаўнікоў скасаванага Вышэйшага Гаспадарчага суду не будзе, а значыць, і прысяга, і працэдура інаўгурацыі — не дзейсная.

Цікава яшчэ і тое, што «З моманту прынясення прысягі нававыбраным прэзідэнтам паўнамоцтвы папярэдняга прэзідэнта спыняюцца». Калі Лукашэнка прачытаў яе тэкст — усё, ён больш не прэзідэнт. Ён склаў свае мінулыя паўнамоцтвы. Цяпер для цывілізаванага свету ён — звычайны «грамадзянін Рэспублікі Беларусь». Ён мог бы пабыць прэзідэнтам яшчэ больш за месяц, але… Сам вырашыў. Што зробіш? Нічога.

І, канешне ж, для прынясення прысягі павінна быць «урачыстая абстаноўка». Урачыстую абстаноўку гэтым разам забяспечвалі тысячы сілавікоў, што атачылі Палац Незалежнасці, і прыгонныя людзі, якіх звезлі на мерапрыемства, нават не тлумачачы, што за яно і навошта яны. Пра інаўгурацыю да апошняга маўчалі афіцыйныя СМІ, тэлеграм-каналы і нават прэс-сакратарка самога Лукашэнкі. А дэпутаты ў адзін голас заяўлялі: яны не атрымлівалі запрашэння на інаўгурацыю.

…Чалавек, які «быў абраны 80% выбаршчыкаў», ехаў на інаўгурацыю па спустошаных вуліцах. Падаецца ж — урачыстасць! Але ніводзін чалавек «з народа» не выйшаў (не мог выйсці, напэўна, нават калі б меў такое жаданне) на цэнтральныя вуліцы сталіцы, каб павітаць перамогу таго, за каго ён прагаласаваў. Чаму? Бо, можа быць, за Лукашэнку сапраўды ніхто не галасаваў?

Інтэрнэт адразу ж пачаў кпіць: «Прэзідэнт — ціхар»; «Патаемная інаўгурацыя — выбітная прыкмета 80%-най падтрымкі»; «Вядомы выраз "сам сябе не пахваліш — ніхто і не пахваліць" можна перарабляць на "сам сябе не інаўгуруеш — ніхто не інаўгуруе"»; «І трагічны, і камічны эпізод беларускай гісторыі: чалавек, які сцвярджае, што за яго прагаласавалі 80%, гэта значыць абсалютная большасць, будзе ўступаць на пасаду, хаваючыся ад гэтай самай "сваёй" большасці».

Карацей, гэта была самая клоўнская інаўгурацыя ў гісторыі Беларусі. Відавочна, што насамрэч, «інаўгуруй — не інаўгуруй, усё роўна атрымаеш…» Дакладней, не атрымаеш той самай «усенароднай падтрымкі», якая і надае легітымнасці кіраўніку дзяржавы.

Такім чынам, можна лічыць, што Лукашэнка склаў з сябе паўнамоцтвы прэзідэнта Беларусі. Пакуль што ён яшчэ кіруе — выключна чыноўнікамі і сілавікамі. Уся астатняя краіна яго абраным прэзідэнтам не лічыць. І, з такой інаўгурацыяй — лічыць і не будзе.

Я ж кажу — бессэнсоўнае мерапрыемства.

Сяргей Пульша
"Новы Час"

МІРНЫ ПРАТЭСТ

ЦІ САПРАЎДЫ БЕЛАРУСКАЯ РЭВАЛЮЦЫЯ ДЫСКРЭДЫТАВАЛА СТРАТЭГІЮ МІРНАГА ПРАТЭСТУ?

Што тычыцца выніку супрацьстаяньня ў Беларусі, то на яго моцны ўплыў аказала хутчэй умяшаньне Расеі, чым пытаньне суадносін мірных і нямірных мэтадаў.

У расейскай «Новой газете» зьявіўся артыкул палітоляга, дасьледчыка University College of London Уладзіміра Пастухова «Рэвалюцыя адыходзіць зь Беларускага вакзала. Стратэгія мірнага пратэсту сур'ёзна дыскрэдытаваная ў Менску».

Мірныя і нямірныя рэвалюцыі

Галоўны сэнс артыкула ў тым, што беларускі досьвед паказвае, што эпоха мірных («каляровых») рэвалюцый нібыта заканчваецца, мірным шляхам перамагчы нэататалітарны рэжым (найперш на постсавецкай прасторы) немагчыма.

Тут з самага пачатку хацелася б запярэчыць, што гэтая эпоха закончылася раней. Нямірных рэвалюцый у XXI стагодзьдзі было няпала. У Беларусі дасюль хаваецца былы прэзыдэнт Кіргізстану Курманбек Бакіеў, якога кіргіскае правасудзьдзе імкнецца прыцягнуць да адказнасьці за расстрэл пратэстоўцаў падчас рэвалюцыі 2010 году. Потым была крывавая «арабская вясна», у выніку якой рэвалюцыі ў Лівіі, Сырыі, Эгіпце выліліся ў грамадзянскія вайны. І кульмінацыяй нямірнай рэвалюцыі быў украінскі Майдан 2014 году.

Таксама няма нічога эксклюзіўна беларускага і ў тым, што за доўгі час панаваньня рэжыму Лукашэнкі тут сфармавалася асобная кіроўная кляса, якая «зьяўляецца калектыўным бэнэфіцыярам» мадэлі дзяржаўнага капіталізму ў Беларусі. Любая палітычная сыстэма ў любой краіне, асабліва калі яна доўга існуе, фармуе сацыяльны слой, на які яна абапіраецца і які становіцца яе бэнэфіцыярам.

Велізарная роля дзяржавы

Асаблівасьці беларускай сытуацыі, якія тлумачаць моц існага рэжыму і часткова ягоную жорсткасьць, палягаюць у іншым. Найперш тут замацавана вялізарная роля дзяржавы ў эканоміцы, сацыяльнай сфэры, грамадзтве ўвогуле. У значнай ступені гэта савецкая спадчына. Такога ўсёахопнага дзяржаўнага кантролю няма ў іншых аўтарытарных рэжымах XXI стагодзьдзя. Беларусь тут можна параўнаць хіба што з Кітаем.

Дык вось, гэты дзяржаўны монстар, Левіяфан, стварае сытуацыю, калі кантролем за палітычнай лаяльнасьцю грамадзян і палітычнымі рэпрэсіямі займаюцца ня толькі праваахоўныя органы і спэцслужбы, але і ўсе дзяржаўныя ўстановы.

На гэта працуе ўся сыстэма адукацыі. Пра ролю настаўнікаў у фальсыфікацыі выбараў не пісаў толькі лянівы. Загадчыцы дзіцячых садкоў пагражаюць забраць дзяцей у бацькоў, якія ходзяць на мітынгі. На дзяржпрадпрыемствах функцыянуе кантрактная сыстэма, якая дазваляе хутка пазбаўляцца ад неляяльных бунтароў. Дзяржаўныя правайдэры блякуюць інтэрнэт. Дзяржаўныя ЖЭСы адключаюць сьвятло ў непажаданых офісах (краме Symbal.by Паўла Белавуса), зафарбоўваюць непажаданыя надпісы на сьценах. І так далей.

Такі татальны ахоп быў бы немагчымы, калі б у краіне існаваў вялікі недзяржаўны сэктар ня толькі ў эканоміцы, але і ў сацыяльнай сфэры. Дарэчы, гэта адна з галоўных прычын, чаму Лукашэнка так упарта трымаецца за дзяржаўны сэктар і не дапускае прыватызацыі.

У Беларусі апазыцыя пазасыстэмная

Другі момант. У пераможных «каляровых рэвалюцыях» у Югаславіі, Грузіі, Украіне (у «недарэвалюцыі» ў Вэнэсуэле) апазыцыя мела вялікія пляцдармы ў палітычнай сыстэме. Яна прысутнічала ў парлямэнце, органах мясцовага самакіраваньня. Цэлыя рэгіёны ўзначальваліся апанэнтамі кіроўных рэжымаў.

У Беларусі ў гэтым пляне палітычная сыстэма абсалютна стэрыльная. Няма ніводнай выспы, ніводнага лапіка, які б мела апазыцыя ў палітычнай сыстэме. Тут жорсткі кансалідаваны рэжым, а апазыцыя чвэрць стагодзьдзя абсалютна пазасыстэмная. У гэтым таксама палягае моц рэжыму. Дзяржаўныя інстытуты абсалютна незалежныя ад грамадзтва. Таму маральна-псыхалягічны ціск народнага пратэсту на іх пакуль не прыносіць плёну.

І апошняе, цесна зьвязанае з папярэднім. Цягам чвэрці стагодзьдзя ня толькі дзяржаўныя мэдыя, але і ўся сыстэма ідэалягічнай працы займаецца татальнай дэманізацыяй праціўнікаў рэжыму. Афіцыйны ідэалягічны канструкт даводзіў, што ўвесь народ падтрымлівае Лукашэнку, для апазыцыі няма сацыяльнай базы, ёсьць толькі купка «адмарозкаў», замежных агентаў. То бок з 1990-х гадоў краіна існуе ў стане халоднай грамадзянскай вайны. Гэта часткова тлумачыць тую жорсткасьць, якую дэманструюць сілавыя структуры падчас задушэньня народнага пратэсту.

…Што тычыцца выніку супрацьстаяньня, то на яго больш уплывае хутчэй умяшаньне Расеі, чым пытаньне суадносін мірных і нямірных мэтадаў.

Валер Карбалевіч

Навіна з сайта: www.svaboda.org

ЭКАНОМІКА

ЧТО БУДЕТ С ЭКОНОМИКОЙ ПОСЛЕ ПРОТЕСТОВ?

Поговорили с финансовым менеджером Сергеем Королем, о том, какое будущее ожидает белорусскую экономику в результате протестов и как из похожих ситуаций выходили другие страны в разное время. Сергей получил степень магистра в университете Джонса Хопкинса по специальности «Международная экономика и финансы», он также имеет степень Executive MBA института INSEAD и сертификат CFA (Chartered Financial Analyst).

Сценарий 1. В Беларуси без изменений: власть остается прежней, помогает Россия

— Какие бы аналогии мы ни проводили с другими странами, они все равно будут отличаться. Но можно попробовать: например, с ходу приходят на ум две ситуации, которые вообще не вписываются в картину, поскольку то был период социализма. Это протесты в Чехии в 1968 году и в Польше в 1980-м, которые в обоих случаях не увенчались успехом: победило правительство с помощью внешних сил — Советского Союза.

Но интересно, что те же внешние силы, которые помогали подавлять протесты, в итоге были заинтересованы, чтобы в этих странах наступила стабильность. Поэтому в дальнейшем Советский Союз оказывал и экономическую помощь своим ставленникам в Чехословакии и Польше.

Если все закончится победой режима Лукашенко, то, наверно, это и есть самая близкая аналогия. Ведь тогда будет оказана со стороны России экономическая поддержка прежде всего в пользу режима.

В этой ситуации совершенно понятно, что будет сделано: Россия даст основательный кредит, измеряемый не миллионами, а миллиардами; могут восстановить схему субсидирования переработки нефти без тарифных обложений; могут сделать капитальные инвестиции в определенные предприятия (например, те, где наблюдался больший уровень недовольства) — все это вполне возможно. Но не бесплатно — ценой этому станет потеря суверенитета.

И с экономической точки зрения вполне возможно, что в Беларуси восстановление наступит очень быстро. Просто потому, что по отношению к экономике страны это достаточно большие объемы поддержки. Тогда, я бы сказал, возникнет не просто нормализация ситуации, но даже что-то похожее на подъем.

Правда, этот подъем будет иметь совершенно другую структуру: не такую, как в последние пять лет, когда такие элементы развития и роста в экономике Беларуси происходили из секторов будущего, связанных с интегрированием страны в глобальные процессы. Этот подъем станет временным и будет происходить из старых секторов (промышленный сектор советского периода), потому как новый сектор закроется, уедет, прекратит свое существование до тех пор, пока не возникнут благоприятные условия.

Сценарий 2. В Беларуси без изменений: власть остается прежней, но мы идем по пути Китая

Еще один пример и возможный сценарий развития — это Китай после восстания на площади Тяньаньмэнь. Изначально оно было подавлено, а затем, я бы сказал, и обезоружено. Китайские власти нашли возможности выпустить пар из движения протеста — и оно просто прекратилось так же спонтанно, как и началось.

Но вот что произошло в результате восстания: знаменитое китайское развитие, либерализация экономической жизни и интеграция страны в мировую экономику случилось именно после площади Тяньаньмэнь. Да, началось все раньше — за 10 лет «до», но достигло своего апогея уже по завершении этих событий.

Такой сценарий возможен и у нас, но его трудно себе представить в условиях Беларуси из-за внешнего фактора: для нас это возможно только в том случае, если каким-то образом будет найден хоть какой-то компромисс и сам режим осознает, что он не хочет впадать в зависимость от Москвы, а пожелает вернуться на путь развития.

Плюс отличие Беларуси от Китая в этой ситуации в том, что у последнего на тот момент было партнерство с крупнейшей экономикой мира — его уже тогда поддерживали США. А у белорусского режима партнерства нет ни с кем, кроме России.

Другие примеры сложно приводить, потому что всегда в таких ситуациях решающую роль играет то, что происходит после подобного политического кризиса. Допустим, в Европе после глобального финансового кризиса (2010-2011 годы) тоже было очень много недовольства — особенно в южных странах.

Но все это государства с относительно функционирующим демократическим процессом и без такого решающего внешнего влияния. В них произошло восстановление экономики вполне нормальным путем: сначала все упало, а потом по логике спроса и предложения постепенно восстановилось — в каждой из стран в разной степени.

Времени на это было потрачено тоже по-разному: в Испании быстрее — меньше чем 2 года, в Греции этот процесс занял 8 лет. Латвия в то время упала в полный штопор на 6 месяцев, но так же быстро из него и выбралась, потому что были быстро приняты очень крайние меры в виде шоковой терапии, которые и подействовали. Они могли себе это позволить, потому как страна ценит свою независимость и люди были готовы на все, чтобы ее сохранить.

В странах, в которых кризис вызван в первую очередь политическими причинами, как в Беларуси, пути выхода из него зависят от того, какой сценарий возьмет верх в решении противостояния в стране.

Сценарий 3. В Беларуси все изменилось: протестующие взяли свое

Есть большая вероятность, что будет так, как Лукашенко и сказал: все войдет в экономический штопор. И во время этого есть серьезный риск разграбления государственной собственности внутренними и внешними силами, главные участники которых — приближенные к власти люди. Это, скажем так, украинский сценарий развития ситуации.

Как заметил немецкий экономист Даниэль Крутцинна, в этом случае российское направление перекроется: цены на энергоносители станут мирового уровня, все преференции отпадут, возможно будут даже введены санкции, как минимум торговые. Тогда старая экономика пострадает еще больше, и все будет делаться так, чтобы представители российских сил получили ее за бесценок.

В данном случае потребуется очень большая поддержка со стороны европейских кругов. А как ее получить стране, которая даже не является членом ЕС? Этот очень привлекательный сценарий с точки зрения политики экономически рискованный. И как раз в этом случае можно ожидать масштабного кризиса.

Гражданское общество Беларуси удивило весь мир уровнем своей самоорганизации, но все-таки ее при подобном сценарии развития может не хватить, чтобы предотвратить крупное перераспределение собственности. Ведь в нем будут задействованы очень корыстные и мощные внешние, а также внутренние интересы.

Сейчас последние боятся того, что их самих посадят, а в условиях демократии этот элемент страха уйдет, и тогда они смогут достаточно быстро получить доступ к реальным активам. И в этой ситуации возможно и падение ВВП, и падение цен на собственность — продавать придется за бесценок, потому как иначе ее никто не купит.

(скарочана)

Новость с сайта: gazetaby.com

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 29.09.2020 у 17.17
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.